

עג:

המדיר פרק שביעי כתובות

מסורת הש"ס

עין משפט
נר מצוה

(א) ויטען סג: נדרים
גג: כ"ב ט: חולין קלג.
נדה סה: (ב) רש"ל מ"ו,
(ג) נ"י רש"ל ד' (מסכתא
דקדושין פ"ד, ס) וקדושין
כ"ג: (ד) גיטין כ"ג: (ה) יבמות
קט:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מודים וכו'
תקן המגדש ג"כ כפי ג"ש
דף קה ע"ב ע"ש דלא גרס
לגבי יתומה כתי' האב
שחולת וכו':

מוסף רש"י

גבי ממונא לקולא.
והמנוח מחבירו ידו על
הממונא (ג"ס פ"ג).
הר"י ברעליך: ג"ס
קדושין: דאשה נקנית
בכילה, על מנת שירצה
אבא אע"פ שלא רצה
האב מקודשת. דלן
אדם עושה צדקה בשל
זנות ונחמ' גב' לקדושין
מכורס ואפילו לא ירצה
אביו (ג"ס פ"ג). לא רצה
האב אינה מקודשת.
דלא בעל אלא על מנאי
ולא נמקיס (שם כ"ג).
במה דברים אמורים.
דמכורס מודים, שגירשה
ויקבל
אביה גישה והחזירה
בשורא קטנה. דלן כח
לא לאשה ולא לה לקדשה,
ומת כהניא קטנה, דלא
בעל משגלה דתהי ביאה
משגלה קדושין ויבואו.
קט. וגדלה אצלו.
אמרין סתם ביאה דאשה
משגלה קדושין (שם).

לא קידשה סתם כו'. ומילתא באפי נפשה היא. ולקמיה פריך מאי
שנא גט ומאי שנא כתובה: ליטני כנסה סתם. כגוה לכולה וליתני
הכי המקדש על מנת שאין עליה נדרים וכנסה סתם כו'. וכ"ש.
כלל כנסה אכל השתא משמע דדוקא בשלל כנסה קאמר: הכי נמי

קאמר. דהאי ונמלאו עליה דקמיה
לאחר שניסת קאמר: דאמר אי אפשי
כו'. ואע"ג דלא אמיני כמאן דאמיני
דמי: גט נמי לא סיבעי. דהא
שמואל לית ליה אין אדם עושה צדקה
וזות דלאשמועיני גבי קטנה: ספוקי
מספקא ליה. על סתם אדם אס
אפשי כהנה נדרית אס לאו: גבי
ממונא לקולא. דהמנוח מחבירו
עליו דהאי ויטען דמספקא לן לא
גבי: מחלוס. דרבי ושמואל:
כעטות שפי נשים. קידש לאה על
תנאי ושאה אחרת כנס סתם אחרת
ונמלאו עליה נדרים ויטען עטותא
רב סבר כיון דלא אמיני כהנה דרין
אע"פ שכבר גילה דעתו שאי אפשי
בנדרית צריכה הימנו גט דלמא
לגבה דרין כהנה עליה ולא קפיד
ושמואל אמר כיון דגלי דעתיה גלי:
אכל כעטות אשה אס. קידשה על
תנאי וכנסה סתם אפילו רב מודה
דדעתיה אחרת: והא מפניסין
דעטות אשה אס היא. למאי
דקלקא דעמין דסיפא ארישא קאי
טעות אשה אחת היא וקא מותבינן
מינה לעיל אלמא איכא דסבידא ליה
דעטות דאשה אחת נמי צריכה גט
ואע"ג דאין הוא דלומדין ולא רב
איירי בה קושיא היא לרבה דהאי
דברי הכל דקאמר כהנה דידיה היא
ולאו מרד ושמואל שמעה שזרי לא
היה בדורס אלא דקסר ליכא למאן
דאמר כבי האי גוונא דלאו דעתיה
אחרתה והא קא חזין דכל בני
מדרשא דלומדיה סלקא דעמין למימר
הכי: מחלוס כעטות אשה אס
נעין שפי נשים. קידשה על תנאי
וגירשה מן האירוסין ויחזר וכנסה
סתם כהניא אמר רב צריכה גט
דכי אשה אחרת דמי ולשם קדושין
בעל וליכא למימר אחרתה קמא סמך
ושמואל סבר הא גלי לה דעתיה
מעיקרא דאס היא נדרית אי אפשי
בה ועל תנאי כן חזר וקידשה:
אכל כעטות אשה אס גירדא.

שכנסה ע"י קדושין הראשונים דברי הכל כו' וכי אומדין לעיל ממנאי הכי אומדין מאי לאו קידשה על תנאי וכנסה סתם משגירשה דכלל
גירשה ליכא למאן דאמר והיכא דגירשה מיהא קמי כהנה לא בעיה הא גיטא בעיה. ואני שמעתי טעות אשה אחת כעין כ' נשים כגון
שקדש רחל על תנאי ואח"כ נמכר לנכס לאה וכנסה סתם ונמלאה רחל וקשיא לי נהי נמי דנמכרין לנכס לשם קדושין הא לאו לרחל
איכיון ואמאי צריכה גט: קידשה כעטות. קט"ד טעות נדרים כדמפרש ואזיל: קטן. אין קדושין כלום דלאו בר קיהא הוא כי יקח איש
כתיב (נדרים כג): אע"פ ששלל סבלות. אכולה קאי: סבלות. מגדלות שהחמין שולל לארסותו: אינה מקודשת. ואע"פ ששלל משגדל ולא אמרי'
ניהי סבלות קדושין לפי שמחמת קדושין הראשונים שלל לשם סבלות ולא לשם קדושין: מאי לאו טעות נדרים. שהמנה עמה על מנת שאין
עליה נדרים והטעמו שהי עליה נדרים וכן למומין וכל תנאי שיתנה וקאמר מ"ק אס בעלי קטן אלמא איכא למ"ד אפילו בתנאי לא בעיל איניש
דאשתא דתנאה דמסיק אדעתיה דלמא לא מיקיים והוא בעיל זנות: לא טעות פסוח משוה פרוטה. דטעה בקדושין דסבר שמקדשין כך
ועל קאמר אס בעלי קטן דאס יודע שאין קדושין בפחות משוה פרוטה וגמר ובעל לשם קדושין אכל כעטות תנאי לא מסיק אדעתיה לבעול
לשם קדושין סמוך עליה אס לא שנתנה קיים לא היתה ניסת לי לחופה: כמאי קמפלגי. לדרך דאמרת דלאו בתנאה פלגי כמאי פלגי
גבי פחות משוה פרוטה מאי טעמא דר"ש: כולוה גרסינן והא כהנא דעטות אשה אס היא: והא כהנא דכי טעות אשה אס דמי.
דזו שהטעמו היא שהתנה עמו ולא גרשה בינתיים ואיכא למ"ד מקודשת וטעמא מאי לפי שאין אדם עושה צדקה וזנות וגמר ובעל
כלל כנס תנאי: מודים חכמים לרבי אליעזר. ביבמות תקן (ה) המגדש את האשה והחזירה ומת מותרת ליכס ור"א אומר והתם (קט). מפרש טעמא
דר"א דגזר משום יתומה כתיב האב והיא המפורשת כחן שהודו לו חכמים בה: ונחנשה. וקבל אביה גישה: ויטא יתומה כתיב האב. אף
כתיב אביה היא כימותה לפי שיהא מרשותו משואין הראשונים ושוב אין לו זכות בה לקבל קידושה: והחזירה. כקטנותה ומעשה
קטנה אינו כלום: שגירשה גירושין גמורים. ונאסרה עליו איסור כרת ממונה גרושה אחי שהתורה אמרה (ויקרא יח) ערות (אשת) אחיך וגו' ואין
חורסה גמורה. לחזור ולהיות אשת אחי במקום מזנה להמיינס: או חוללס או מסייבס. שחורסה חורה גמורה להיות אשת אח:

אדם יודע שאין קדושין בו'. הך צריכותא הו"מ למימר לעיל
כי פריך והא אפילו כה חל וימנא: והא האב
דבטעות אשה אחת דמי בו'. מימה לר"י כיון דמדמי קידושי קטנה
לטעות א"כ תקשי ליה נמי צריכתא דלעיל דוכן קטן שקדש דלמיני
אע"ג דהוי בטעות אשה אחת וי"ל
דקטן שקדש נוחא ליה כיון דלן
קידושין קטן כלום אפי' מדרבנן
בועל לשם קדושין אכל קידושי קטנה
דרבנן דמי טפי לקדושין כמנאי אכל
מימה לפי מאי שאינו יודע עמה
שום חילוק בין קדש על מנאי
לקדושי קטנה תקשי ליה דרבי דרבי
דאמר לעיל גבי קטנה שלא מילתה
דבעל לשם קדושין אף על גב דהוי
כעטות אשה אחת ושמא לא שמיע ליה
ההוא פלוגמא דקטנה שלא מילתה:
אלמא

דאמר אי אפשי באשה נדרית אי הכי גט נמי לא תיבעי אמר רבה צריכה
גט מדבריהם וכן אמר רב חסדא צריכה גט מדבריהם רבא אמר תנא ספוקי
מספקא ליה גבי (ה) ממונא לקולא גבי איסורא לחומרא אמר רבה מחלוקת
בטעות שתי נשים אבל בטעות אשה אחת דברי הכל אין צריכה הימנו גט
אמר (ליה) אביי (והא מתניתין דטעות אשה אחת היא וקמותבינן תיובתא
מינה שלא (ה) ואי אתמר הכי אתמר) אמר רבה מחלוקת בטעות אשה אחת
כעין שתי נשים אבל בטעות אשה אחת נגידתא דברי הכל אינה צריכה
הימנו גט איתביה אביי (קידשה בטעות (א) פחות משוה פרוטה וכן קמן
שקידש אע"פ ששלל סבלות לאחר מיכן אינה מקודשת שמחמת קדושין
הראשונים שלל ואם בעל קנו ר' שמעון בן יהודה משום ר' ישמעאל אמר
אם בעל לא קנו והא הכא דטעות אשה אחת היא ופליגי מאי לאו טעות
נדרים לא טעות פחות משוה פרוטה פחות משוה פרוטה בהדיא קתני לה
קידשה בטעות ופחות משוה פרוטה פרושי קא מפרש קידשה בטעות כיצד
כגון שקידשה בפחות משוה פרוטה כמאי קא מיפלגי לר סבר אדם יודע
(ה) שאין קדושין תופסין בפחות משוה פרוטה וגמר ובעל לשם קדושין וכו'
סבר אין אדם יודע שאין קדושין תופסין בפחות משוה פרוטה וכי קא בעל
אדעתא דקדושין הראשונים בעל איתביה (ה) ריני בועליך על מנת שירצה
אבא אע"פ שלא רצה האב מקודשת ר' שמעון בן יהודה אומר משום ר"ש
רצה האב מקודשת לא רצה האב אינה מקודשת והא הכא דכי טעות אשה
אחת דמי ופליגי התם כהא קמפלגי מ"ס על מנת שירצה האב ע"מ שישתוק
האב והא שתיק ליה ומ"ס ע"מ שיאמר אבא הן והא לא אמר אבא הן איתביה
(ה) מודים חכמים לרבי אליעזר (ב) בקמנה שהשיאה אביה ונתגרשה והיא
יתומה כתיב האב והחזירה שחולצת ולא מתיבמת מפני שגירשה גירושין
גמורין ואין חזרתה חזרה גמורה (ה) כמה דברים אמורים שגירשה כשהיא
קטנה והחזירה כשהיא קטנה אבל גירשה כשהיא קטנה והחזירה כשהיא
גדולה או שהחזירה כשהיא קטנה וגדלה אצלו וזאת או חולצת או מתיבמת
משום

לכ א מ"י פיר מהל'
לשום ה"ל כ קמנ
עשין מח טושי"ע אה"ע פ"ר
לא ספ"י ט:
לב ג ב מ"י פ"ד טס ה"ל
א חננ שס טושי"ע טס
ס"ה לה ספ"י ט:
לד ד ה מ"י פ"ד מהל'
יטס ופולס ה"ל י
קמנ עשין לא טושי"ע טס
ס"י קמנ ספ"י ט:
טושי"ע טס

תוספות ר"ד

לא קידשה סתם וכנסה סתם
פ"י וסיפא לאו ארישא
קאי. ומ"ש כתובה דלא
דאמר אי אפשי באשה
נדרית גט נמי לא בעי.
אמר רבה גט מדבריהם
וכן אריה. (רוב) (ובא)
אמר תנא ספוקי מספקא
ליה גבי ממונא לקולא גבי
איסורא לחומרא:

